

[Lone Dybkjær]

Når vi har over 350.000 arbejdsløse, er det jo ikke et tilstrækkelig godt samfund, vi har skabt. Spørgsmålet er så, hvilke initiativer vi kan tage, og om der er så meget andet at stille op end det lange, seje træk, vi tager i øjeblikket, hvor vi under passende hensyntagen til, at man faktisk ikke kan vende udviklingen lige med det samme, prøver på at arbejde os videre, og hvor der selvfølgelig er nogle konflikter mellem den ene og den anden side her i salen.

Noget af det, som jeg måske havde håbet på, at hr. Rahbæk Møller havde været fremme med, var, som jeg sagde, hvilke indikatorer vi kan bruge, hvad det er for nogle faktorer, der gør sig gældende, hvad det er, der hidtil har drevet Danmark frem. Og uden at jeg skal blive alt for højtravende – men med fare for måske alligevel at blive det – vil jeg sige, at det vel er sådan noget som, at vi savner lys i vinduerne, og med det mener jeg, at dette måske er et af stederne, hvor lys i vinduerne ville være en god ting. Her tænker jeg på, at hvis man i vore dage ser på universiteterne og de højere læreanstalter, må man nok sige, at der ser temmelig mørkt ud om aftenen, men at hvis man ser tilbage på 1960'erne, må man sige, at der faktisk var lys i vinduerne dengang. Det gælder jo alle pionervirksomheder. Det, der måske derfor er Danmarks problem, er, hvordan søren – undskyld! – vi får noget af den entusiasme, den optagethed, den nysgerrighed, den glæde, den tro og det håb, der skal til, for at vi overhovedet kan tro på, at det bliver bedre her i Danmark, tilbage. Det er den slags ting, jeg tror vi er nødt til at diskutere.

Det er så også baggrunden for mine bemærkninger om den almindelige politiske debat. Jeg tror ikke, den måde, vi hakker på hinanden på her i Folketinget, fører os et skridt videre, og jeg tror, det er med til at svække Danmarks udviklingsevne frem for at styrke den. Det var såmænd bare det, jeg ville sige, for når man hørte ordførerne, så lød det: »Rap, rap, rap, det har vi hørt før, og det er sagt før, og den ene kan ikke, og den anden vil ikke«, og alt det dér! Det kommer vi bare ingen steder hen med.

Derfor synes jeg, vi er nødt til at gå tilbage og spørge: Hvor ligger så politikernes ansvar med hensyn til alt dette her? For vi har jo også et ansvar her. Vi kan være enige eller uenige om tiltagene, og jeg ved udmærket godt, at fru

Anne Birgitte Lundholt og hendes parti ikke elsker CO₂-afgifterne, men det behøver dog ikke at betyde, at alt, hvad der foretages, er fuldstændig umuligt, og vi kan være enige eller uenige om de grønne afgifter, men det er dog ikke ensbetydende med, at regeringen er fuldstændig umulig. Vi har forskellige politiske opfattelser, men det, jeg vil vove at påstå, er, at hvis vi taler til hinanden på den måde, som vi har talt til hinanden på i dag, styrker det – som jeg sagde – bestemt ikke Danmarks udviklingsevne. Man bliver smadderdeprimeret over det politiske system, og man mister frem for alt – og det er det afgørende – fuldstændig troen på, at demokratiet kan udrette noget fornuftigt. Og hvis man ikke har troen på, at demokratiet kan udrette noget fornuftigt, er det da klart, at det er bedre at følge Fremskridtspartiets linje og lade markedskræfterne råde.

Men det er jo netop det, vi har en tro på: at vi ved hjælp af demokratiet faktisk kan udrette noget, at vi kan styre udviklingen i en retning, som er bedre end den, den går i i øjeblikket, at vi måske kan gøre det bedre for de svage i samfundet osv. Det er jo bl.a. det, vi, der har været optaget af samfundsudviklingen, mener skal til, hvis man ikke bare skal lade markedskræfterne råde, og det har jo ikke været princippet i Danmark. Derfor mener jeg faktisk, at politikerne har et stort ansvar for hele udviklingen, og at vi svigter det ansvar med den måde, vi håndterer politikken på.

På den baggrund skal jeg kun komme med et par kommentarer til statsministerens redegørelse. Den ene er om informationssamfundet år 2000, som statsministeren nævner. Jeg tror, vi skal gøre os klart, at vi her står over for eller er midt i en revolution, der minder om den, der blev fremkaldt af bogtrykkerkunstens indførelse – eller man kunne sige overgangen fra landbrugssamfundet til industrisamfundet. Og når jeg ikke gør det, så er det, fordi jeg faktisk tror, at det er bogtrykkerkunsten og den udvikling, der var dengang, som det er relevant at tage sit udgangspunkt i. Der er ikke tale om nogle radiatorer, som nogle amatører sidder og taler sammen igennem; der er virkelig tale om en revolution. Og når der er tale om en revolution på bogtrykkerkunstens niveau – som jeg virkelig mener der er – er der også tale om, at der sker virkelig alvorlige ændringer af magtforholdene i samfundet. Og vi skal gøre os klart,